

**INGLIZ TILI DARSLARIDA RAQAMLI TA'LIM RESURSLARIDAN FOYDALANISH
SAMARADORLIGI****Siddiqova Nigoraxon Abdumutalibovna**

Andijon viloyati Transport texnikumi ingliz tili fani o'qituvchisi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.21182132>

Annotatsiya. Maqolada ingliz tili darslarida raqamli ta'lim resurslaridan foydalanishning pedagogik samaradorligi tahlil qilingan. Zamonaviy raqamli platformalar va sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'lim jarayoniga tatbiq etilishi talabalarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish, mustaqil ta'lim faoliyatini tashkil etish hamda ta'lim olishga bo'lgan motivatsiyasini oshirishdagi ahamiyati yoritilgan.

Google Classroom, Quizlet, Kahoot!, Padlet, BBC Learning English hamda ChatGPT kabi platformalarning didaktik imkoniyatlari tahlil qilinib, ulardan foydalanish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan. Tadqiqot natijalari raqamli ta'lim resurslaridan maqsadli foydalanish ingliz tili ta'limi samaradorligini oshirishga xizmat qilishini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: raqamli ta'lim, ingliz tili, kommunikativ kompetensiya, sun'iy intellekt, ChatGPT, Google Classroom, Quizlet, Kahoot!, pedagogik texnologiyalar.

Abstract. This article analyzes the pedagogical effectiveness of using digital educational resources in English language teaching. It highlights the role of modern digital platforms and artificial intelligence technologies in enhancing students' communicative competence, organizing independent learning, and increasing their motivation to learn.

The didactic potential of such platforms as Google Classroom, Quizlet, Kahoot!, Padlet, BBC Learning English, and ChatGPT is examined, and practical recommendations for their effective use in English language instruction are proposed. The findings indicate that the purposeful integration of digital educational resources contributes significantly to improving the effectiveness of English language teaching.

Keywords: digital education, English language teaching, communicative competence, artificial intelligence, ChatGPT, Google Classroom, Quizlet, Kahoot!, educational technologies.

Аннотация. В данной статье анализируется педагогическая эффективность использования цифровых образовательных ресурсов на занятиях по английскому языку.

Рассматривается роль современных цифровых платформ и технологий искусственного интеллекта в развитии коммуникативной компетенции студентов, организации их самостоятельной учебной деятельности и повышении учебной мотивации. Проанализированы дидактические возможности таких платформ, как Google Classroom, Quizlet, Kahoot!, Padlet, BBC Learning English и ChatGPT, а также разработаны практические рекомендации по их эффективному использованию в процессе обучения английскому языку.

Результаты исследования показывают, что целенаправленное использование цифровых образовательных ресурсов способствует повышению эффективности обучения английскому языку.

Ключевые слова: цифровое образование, обучение английскому языку, коммуникативная компетенция, искусственный интеллект, ChatGPT, Google Classroom, Quizlet, Kahoot!, педагогические технологии.

Jahon ta'lim tizimida yuz berayotgan raqamli transformatsiya barcha fanlar qatori chet tillarini o'qitish metodikasiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining rivojlanishi natijasida ta'lim jarayonida elektron platformalar, mobil ilovalar va sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish keng ommalashdi. Natijada an'anaviy o'qitish usullari zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan uyg'unlashib, ta'lim sifati va samaradorligini oshirish uchun yangi imkoniyatlar yaratilmoqda.

Bugungi kunda ingliz tili xalqaro muloqot, ilm-fan va zamonaviy texnologiyalar tili sifatida alohida ahamiyat kasb etmoqda. Shu sababli talabalarni nafaqat grammatik bilimlarini oshirish, balki ularda erkin muloqot qilish, tinglab tushunish, o'qish va yozish ko'nikmalarini rivojlantirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Ushbu vazifani samarali amalga oshirishda raqamli ta'lim resurslari muhim didaktik vosita sifatida xizmat qiladi

Raqamli platformalardan foydalanish o'quv materiallarini interaktiv shaklda taqdim etish, talabalarning mustaqil ta'limini tashkil etish, bilimlarni tezkor nazorat qilish va o'qituvchi hamda talaba o'rtasidagi samarali muloqotni yo'lga qo'yish imkonini beradi. Ayniqsa, texnikumlarda ingliz tilini o'qitishda bunday vositalardan foydalanish talabalarning kasbiy va kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

So'nggi yillarda Google Classroom, Quizlet, Kahoot!, Padlet, BBC Learning English, Duolingo hamda ChatGPT kabi platformalar ingliz tili darslarida keng qo'llanilmoqda. Mazkur vositalar yordamida o'qituvchi darslarni yanada qiziqarli tashkil etishi, individual yondashuvni amalga oshirishi hamda talabalarning darsdagi faolligini oshirishi mumkin. Shu bilan birga, sun'iy intellekt texnologiyalaridan oqilona foydalanish talabalarning tanqidiy fikrlashini, ijodkorligini va mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi

Mazkur maqolaning maqsadi ingliz tili darslarida qo'llanilayotgan zamonaviy raqamli ta'lim resurslarining pedagogik samaradorligini tahlil qilish, ularning afzalliklari va mavjud muammolarini aniqlash hamda ta'lim jarayoniga tatbiq etish bo'yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

Zamonaviy ta'lim jarayonida raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish chet tillarini o'qitishning ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Ayniqsa, ingliz tili darslarida elektron platformalar, mobil ilovalar va sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish talabalarning darsdagi faolligini oshirish, mustaqil ta'limini qo'llab-quvvatlash hamda kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishga xizmat qiladi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, raqamli platformalar interaktiv ta'lim muhitini yaratish orqali talabalarning o'quv motivatsiyasini kuchaytiradi va bilimlarni o'zlashtirish samaradorligini oshiradi [1], [2].

Ingliz tili darslarida keng qo'llanilayotgan platformalardan biri Google Classroom hisoblanadi. Mazkur platforma o'qituvchiga o'quv materiallarini tizimli joylashtirish, uy vazifalarini elektron shaklda qabul qilish, talabalar bilimini monitoring qilish hamda tezkor fikr-mulohaza (feedback) berish imkonini yaratadi. Natijada ta'lim jarayonining uzluksizligi ta'minlanadi, talabalar esa dars materiallaridan istalgan vaqtda foydalanish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Leksik kompetensiyani rivojlantirishda Quizlet platformasining imkoniyatlari alohida ahamiyatga ega. Platforma elektron kartochkalar (flashcards), testlar va interaktiv mashqlar orqali yangi so'zlarni o'zlashtirishni yengillashtiradi. Quizlet yordamida muntazam mashq qilgan talabalar lug'at boyligini tezroq o'zlashtiradi hamda yangi birliklarni uzoq muddat xotirada saqlashga erishadi [2].

Darslarni qiziqarli tashkil etishda Kahoot! platformasi samarali vosita hisoblanadi. Ushbu platforma gamifikatsiya elementlariga asoslangan bo'lib, viktorina va testlar orqali talabalarning bilimni baholash imkonini beradi.

O'yin elementlarining qo'llanilishi talabalarda sog'lom raqobat muhitini shakllantiradi, darsga bo'lgan qiziqishni oshiradi va ularning faol ishtirokini ta'minlaydi. Seema Menon Rajesh tomonidan o'tkazilgan adabiyotlar tahlili ham Quizlet, Kahoot! va Padlet platformalaridan konstruktiv yondashuv asosida foydalanish o'quv natijalarini yaxshilashini ko'rsatadi [1].

So'nggi yillarda ChatGPT kabi sun'iy intellekt vositalari ham ingliz tilini o'qitishda qo'llanila boshlandi. ChatGPT yordamida dialoglar tuzish, matnlarni tahrirlash, grammatik xatolarni tahlil qilish, esse yozish hamda og'zaki nutq uchun savol-javob mashqlarini tashkil etish mumkin.

Biroq ushbu vositadan foydalanishda akademik halollik tamoyillariga amal qilish, sun'iy intellekt bergan javoblarni tanqidiy baholash va yakuniy nazoratni o'qituvchi tomonidan amalga oshirish muhimdir [3].

Shuningdek, Padlet platformasi guruhli ishlash va fikr almashishni tashkil etishda, BBC Learning English esa autentik audio va video materiallar orqali tinglab tushunish hamda talaffuz ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali vosita sifatida foydalaniladi.

Ushbu platformalar talabalarning mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish bilan birga, o'qituvchiga darsni zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etish imkonini beradi [1].

Ingliz tili darslarida qo'llaniladigan raqamli ta'lim resurslarining pedagogik imkoniyatlari

Raqamli resurs	Asosiy vazifasi	Rivojlantiriladigan ko'nikma
Google Classroom	Darsni boshqarish, topshiriqlarni taqsimlash	Mustaqil ta'lim, yozish
Quizlet	Lug'atni o'rganish	Vocabulary, Reading
Kahoot!	Bilimni mustahkamlash va nazorat qilish	Tezkor fikrlash, motivatsiya
Padlet	Hamkorlikda ishlash	Writing, Speaking
ChatGPT	Matn yaratish, muloqot qilish	Speaking, Writing, Grammar
BBC Learning English	Audio va video darslar	Listening, Pronunciation

Jadvaldan ko'rinadiki, har bir raqamli resurs muayyan til ko'nikmasini rivojlantirishga xizmat qiladi. Ularni dars maqsadidan kelib chiqib uyg'unlashtirish ingliz tili ta'limi sifatini sezilarli darajada oshiradi.

Umuman olganda, raqamli ta'lim resurslaridan kompleks foydalanish o'quv jarayonining sifatini oshirish, talabalarning axborot-kommunikatsiya kompetensiyasini rivojlantirish va ingliz tilini amaliy o'zlashtirishga qulay sharoit yaratadi. Ingliz tili darslarida raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish zamonaviy ta'limning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Google Classroom, Quizlet, Kahoot!, Padlet, BBC Learning English hamda ChatGPT kabi platformalar ta'lim samaradorligini oshirish, talabalarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish va mustaqil ta'lim faoliyatini qo'llab-quvvatlashda muhim o'rin tutadi.

Raqamli vositalarni dars maqsadi va talabalarning tayyorgarlik darajasidan kelib chiqib tanlash ularning pedagogik samaradorligini yanada oshiradi.

Shu bilan birga, sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishda akademik halollik tamoyillariga rioya etish va o'qituvchining metodik rahbarligi saqlanib qolishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Rajesh, S. M. Use of Digital Applications: Quizlet, Kahoot, and Padlet in ESL Classroom. **S3R Journal of English Language and Education**, 2025.
2. Rakhimova, K. Empirical Assessment of the Methodology and Effectiveness of Language Skills Development Through Interactive Digital Platforms (Duolingo, Quizlet, Kahoot) in Teaching English. **Academic Research in Modern Science**, 2025.
3. Lo, C. K. What Is the Impact of ChatGPT on Education? A Rapid Review of the Literature. **Education Sciences**, 2023.
4. Dudeney, G., Hockly, N. How to Teach English with Technology. Pearson Education, 2012.
5. Richards, J. C. Communicative Language Teaching Today. Cambridge University Press, 2006.
6. Harmer, J. The Practice of English Language Teaching. 5th ed. Pearson Education, 2015.
7. Beatty, K. Teaching and Researching Computer-Assisted Language Learning. Routledge, 2013.
8. Chapelle, C. A. Computer Applications in Second Language Acquisition. Cambridge University Press, 2001.
9. Warschauer, M., Healey, D. Computers and Language Learning: An Overview. **Language Teaching**, 1998.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ta'limni raqamlashtirish va raqamli texnologiyalarni rivojlantirishga oid amaldagi normativ-huquqiy hujjatlari.